

Nederlandse Jenaplan Vereniging

***leder kind
is uniek!***

WAT IS JENAPLANONDERWIJS ?

Nederland telt circa 7000 scholen voor basisonderwijs. In Nederland heeft iedere school de vrijheid om zijn eigen onderwijsconcept te kiezen mits je als school voldoet aan de door de overheid opgestelde kerndoelen (zie website www.minocw.nl/kerndoelen). Nederland kent diverse vormen van basisonderwijs.

Veel scholen werken volgens het leerstofjaarklassensysteem Dit houdt in dat de gehanteerde methodes voor bijvoorbeeld rekenen en taal centraal staan. Ieder kind dient deze methodes te verwerken in de daarvoor beschikbare tijd en aan de hand van (vaste) procedures.

Er zijn ook scholen die kinderen daar meer zelfstandigheid en keuzevrijheid in geven. Sommige scholen gaan uit van een bepaalde levensvisie. Het jenaplanonderwijs werkt vanuit een *pedagogisch concept*: niet de leerstof maar het kind staat centraal. Ieder kind is uniek, ontwikkelt zich op geheel eigen wijze, heeft eigen unieke talenten en een eigen leerstijl. Het jenaplanonderwijs wil dit unieke van ieder kind benadrukken en alle ruimte geven. Wij willen dat kinderen verschillend mogen zijn, dat ze leren van verschillen en dat ze verschillen leren respecteren. Wij stimuleren ook dat kinderen zich zo breed mogelijk kunnen ontwikkelen. Ieder kind heeft verschillende talenten en interesses. Een kind heeft het recht om deze te kunnen ontwikkelen.

IEDERE JENAPLANSCHOOL IS ANDERS

Net zoals het feit dat ieder kind uniek is, geldt dat principe ook voor jenaplanscholen in Nederland. Iedere school is anders, maakt andere keuzes, legt andere accenten. Wat alle jenaplanscholen delen is het feit dat zij de basisprincipes, de kwaliteitscriteria en de kernkwaliteiten onderschrijven (*zie website: www.jenaplan.nl*). De kwaliteitscriteria zijn ontwikkeld door de NJPV en sluiten naadloos aan bij de kerndoelen van het ministerie.

De jenaplanscholen zijn georganiseerd in de Nederlandse Jenaplan Vereniging (NJPV). Dit is een professionele vereniging die zich richt op de verdere ontwikkeling, verbetering en verspreiding van het jenaplanconcept. Alle erkende jenaplanscholen zijn bij deze vereniging aangesloten en er vinden op vaste momenten besprekingen en uitwisselingen plaats tussen jenaplanscholen in de diverse regio's. Naast deze overeenkomsten kunnen jenaplanscholen ook verschillen van elkaar. Deze verschillen zijn zichtbaar in de bestuursvorm (er bestaan zgn. éénpitters waarbij sprake is van één school met een eigen ouderbestuur, er zijn ook scholen die behoren tot een groot bestuur) en ook in levensbeschouwing (openbaar, katholiek, protestant-christelijk). Ook qua inhoud kunnen jenaplanscholen verschillend zijn. Een brede school in een stadswijk zal andere keuzes maken dan een dorpschool in Wassenaar. Steeds meer willen scholen zich op verschillende wijzen profileren (expliciete aandacht voor bijvoorbeeld sport, cultuur, voor de vreedzame school). In het schoolplan en in de schoolgids van de betreffende school kunt u de verantwoording hiervan teruglezen.

OVEREENKOMSTEN MET ANDERE ONDERWIJSCONCEPTEN

Het jenaplanconcept behoort tot de vernieuwingsscholen. Dit geldt ook voor montessori-, dalton-, freinet- en vrije scholen. Dit zijn alle scholen die duidelijke keuzes maken als het gaat om opvoedkundige uitgangspunten. Niettemin kunnen de verschillen tussen deze type scholen groot zijn. Het is van belang om, indien u geïnteresseerd bent in een vernieuwingsschool, u op de hoogte te stellen van de verschillen. Voor informatie over het jenaplanonderwijs kunt u, naast de schoolgids, de website en het schoolplan van de jenaplanschool bij u in de buurt, ook terecht op de website van de NJPV (www.jenaplan.nl).

(aardrijkskunde, geschiedenis, natuuronderwijs, techniek) zo veel mogelijk te integreren in brede projecten. Binnen de activiteit 'werk' leren kinderen ook plannen, samen maar ook alleen te werken. Het jenaplanonderwijs ziet het als haar taak om kinderen op zo goed mogelijk niveau (passend bij de mogelijkheden van een kind) zich te laten ontwikkelen op het gebied van rekenen, lezen en schrijven maar stelt veel bredere doelen dan alleen deze puur cognitieve (kennis) doelen.

C. Spel

Naast de cognitieve ontwikkeling vinden wij het van groot belang dat kinderen zich ontwikkelen op sportief en creatief gebied. Er is dan ook veel aandacht voor muziek, dans, drama, beeldende vorming en sport. Ook is vrij spel een belangrijk onderdeel waarbij kinderen tevens veel sociale vaardigheden leren.

D. Viering

Wij zien de school als een leef- en werkgemeenschap waarin kinderen, ouders en groepsleiders een band met elkaar hebben. Een viering is een moment waarop je het samenzijn benadrukt. Vieringen kunnen plaatsvinden in de stamgroep, met andere stamgroepen of met de hele school. Bekend zijn wellicht de weekopeningen en weeksluitingen zoals veel jena-planscholen die houden. Ook een verjaardag, een traditioneel feest of een heel droevige gebeurtenis kan aanleiding zijn voor een viering.

Ritmisch weekplan

Iedere jenaplanschool laat deze vier basisactiviteiten volgens een ritmisch weekplan plaatsvinden. Wij streven ernaar dat er dagelijks zo veel mogelijk afwisseling in activiteiten plaatsvindt. Je kan niet de hele dag spelen, werken of vieren.

BELANGRIJKE KENMERKEN VAN JENAPLANSCHOLEN

Heterogene leeftijdsgroepen

Alle jenaplanscholen werken met stamgroepen. In een stamgroep zitten kinderen van verschillende leeftijden (twee of drie verschillende leerjaren). Dit is een bewuste keuze omdat wij het belangrijk vinden dat kinderen leren omgaan met verschillen, dat ieder kind verschillend kan en mag zijn en dat kinderen leren van verschillen. Het gaat hier dus nadrukkelijk niet om combinatiegroepen (sommige, niet-jenaplanscholen kiezen daar soms vanuit organisatorische redenen voor). Oudste kinderen in een stamgroep kunnen jongste kinderen helpen, een kind heeft ieder jaar een andere plaats in de sociale context; het ene jaar behoor je tot de jongsten, het andere jaar tot de oudsten. Kinderen die soms kiezen voor sociale contacten met oudere of juist jongere kinderen hebben deze mogelijkheid, etc. Wij denken dat we kinderen op deze wijze een rijkere sociale omgeving bieden waarbij ieder kind meer de mogelijkheid heeft om zich op eigen unieke wijze te ontwikkelen.

Vier basisactiviteiten

Alle activiteiten op een jenaplanschool vallen onder de vier basisactiviteiten. Deze vier basisactiviteiten kunt u vergelijken met de activiteiten die alle mensen in hun dagelijks leven verrichten.

A. Gesprek (communicatie)

Het kringgesprek is van oudsher een typische jenaplan-activiteit. De kern van deze activiteit is dat kinderen leren zich te uiten, leren om naar anderen te luisteren, leren om hun mening te vormen en evt. bij te stellen en leren om zichzelf te presenteren. Er zijn diverse vormen van het kringgesprek.

B. Werk

Tijdens instructies of cursussen krijgen kinderen uitleg of leren vaardigheden die zij nodig hebben om hun werk te kunnen uitvoeren. Dit varieert van rekenen, taal, lezen, schrijven tot engels, topografie etc. Het jenaplanonderwijs stelt wereldoriëntatie centraal. Alle vaardigheden die kinderen leren (lezen, spellen, rekenen etc.) passen zij toe om de wereld te verkennen en hun plek daarin te vinden. Het Jenaplanonderwijs probeert de wereldoriënterende vakken

HET LEVEN NA EEN JENAPLANBASISSCHOOL

Een veelgestelde en belangrijke vraag is hoe de aansluiting tussen een jenaplanbasisschool en het voortgezet onderwijs is. Iedere jenaplanschool zorgt uiteraard voor een goede overdracht. Wij proberen onze oud-leerlingen te blijven volgen omdat wij zeker willen weten dat de aansluiting vanzelfsprekend is. Uit informatie vanuit het voortgezet onderwijs blijkt dit ook zo te zijn.

Er bestaan ook enkele scholen voor voortgezet onderwijs die vanuit het jenaplanconcept werken. Na acht jaar jenaplan-onderwijs voldoet een kind aan de kerndoelen zoals die door het ministerie van onderwijs zijn opgesteld. Uit onderzoek blijkt ook dat er geen significante verschillen in cognitieve ontwikkeling bij jenaplan- en niet-jenaplanleerlingen zichtbaar is. Wel blijkt vaak dat jenaplankinderen op sociaal-emotioneel gebied in positieve zin opvallen. Jenaplankinderen uiten zich makkelijker en hebben meer lef als het gaat om presentaties en voorstellingen. Kortom, goed jenaplanonderwijs richt zich op de totale ontwikkeling van een kind en beperkt zich niet tot uitsluitend taal en rekenen. De hedendaagse maatschappij vraagt ook meer van kinderen dan alleen kennis. Goed kunnen communiceren, om kunnen gaan met verschillen, zorg dragen voor je omgeving, empathisch kunnen zijn, creatieve ontwikkeling, relaties met anderen kunnen aangaan zijn ook belangrijke aspecten.

VOOR VERDERE INFORMATIE

Middels deze folder willen wij u een beeld van het jenaplan-onderwijs geven. Als u zich verder wilt oriënteren kunt u het beste contact opnemen met een jenaplanschool in uw woonplaats. Via de bekende kanalen (*telefoonboek, internet etc.*) of via onze site (*www.jenaplan.nl*) kunt u zien welke jenaplanschool bij u in de omgeving te vinden is.

Op onze site staat ook veel achtergrondinformatie. Ook kunt u ons secretariaat bellen (*0575-571868*) of mailen (*info@jenaplan.nl*).